

Anàlisi del món narratiu de Rosa Chacel

06/2007 - **Filologia**. L'autora del següent treball ha analitzat el món narratiu de dues novel·les de Rosa Chacel, *Memorias de Leticia Valle* i *La sinrazón*. La importància atorgada al coneixement, la reivindicació feminista o l'univers sensorial que envolta aquestes obres són característiques comunes en tota la narrativa de Chacel, una de les escriptores més representatives de la literatura espanyola del segle XX.

El conjunt de la narrativa de Rosa Chacel participa d'una mateixa recerca: la del camí que porta a la UNITAT; però també la del vincle entre coneixement i dissort, com a expressió d'una particular mística, al mateix temps que com a via d'entrada en un dels corpus més suggeridors i complexos de la literatura espanyola del segle XX. L'objectiu d'aquest article és tractar de presentar aquesta aposta, que és la d'una filosofia, una teoria del coneixement, però també la d'una pràctica d'escriptura, a través de l'anàlisi de dues de les més conegudes i complexes novel·les de Rosa Chacel: *Memorias de Leticia Valle* i *La sinrazón*.

Leticia, la protagonista de *Memorias*, de tan sols 12 anys, desafia al coneixement des d'una maduresa intempestiva que és capaç de tocar l'essència de les coses, que oposa el pensar de la dada, de l'anècdota, a la seva intuïtiva realitat. Santiago, personatge principal de *La Sinrazón*, cerca "l'alta tensió en la qual l'activitat del pensament es desboca i tracta de narrar raonablement l'agonia de la raó". Així mateix, molts altres dels personatges dels relats de Chacel s'enfronten al desafiament del coneixement, que és el de la pròpia condició humana.

Des d'aquí, podria dir-se que el món narratiu chacelià, com eco de la crisi de les subjectivitats i dels grans ideals en el segle XX, es llisca pel fil d'allò que la filòsofa Simone Weil va anomenar la gravetat i la gràcia: "Tots els moviments naturals de l'ànima es regeixen per lleis anàlogues a les de la gravetat física. L'única excepció la constitueix la gràcia". Així, els personatges de Rosa Chacel s'agrupen en dos blocs: els que es deixen guiar per la gravetat i persegueixen el coneixement actiu, deixant-se arrossegar pel frenesí de la posmodernitat, i aquells altres, tocats per la gràcia, que des d'una actitud de permanent espera, de clara inspiració budista, redescobreixen el valor de la sensorialidad primigènia, del tacte, de l'olor o de la carícia, de la falda de la mare. En aquest segon lloc se situen les dones, com a coneixedores del llenguatge anterior a l'entrada del ser humà en el món de la gramàtica, com posseïdores del saber de la gràcia.

La reivindicació feminista de Rosa Chacel s'aproxima a la de teòriques franceses com Hélène Cixous i, sobretot, Julia Kristeva. Des d'aquí, els textos de Chacel fan el que diuen i treballen una escriptura sonora que es toca i que s'olora, convertint la seva literatura en un univers d'infinites sentits i matisos.

Beatriz Ferrus

Departament de Filologia Espanyola

Universitat Autònoma de Barcelona

"Sinning in the delight of meditation: On the narrative of Rosa Chacel". Anton, B. ARBOR-CIENCIA PENSAMIENTO Y CULTURA, 182 (719): 377-384 MAY-JUN 2006".